

<i>Nota edytorska</i>	5
Odległe motto. Aksjologia, anatomia wartości [Sierpień 2014]	7
Cnoty – dobra – wartości. Nazewnictwo i przemiany sensu w aksjologii [2014]	11
Cnoty	11
Dobra	15
Wartości w ekonomii	17
Wartości w sensie nieaksjologicznym	19
Ogólna teoria wartości	20
Drogi do lepszego społeczeństwa [1976]	23
Stereotyp i fakt	23
Podmiot planowania	24
Możemy stać się społeczeństwem lepszym	25
Wyższa jakość stosunków międzyludzkich	26
Hasło dobrobytu	26
Humanistyczny sens dobrej pracy	27
Przesłanki ładu w społeczeństwie organizacyjnym	28
Opanowanie tendencji konfliktotwórczych	28
Świadomość bezpieczeństwa i stabilizacji	29
Ideał wychowania a system socjalizacji	30
Stosunek do indywiduum ludzkiego	30
Perspektywa dobrego bytu	31
Postęp i regres w dziedzinie jakości [1977]	33
Przymus społeczny [1983]	43

Stanisława Ossowskiego typologia środków przymusu	45
Głosa do terażniejszości	50
Siedem zaprzeczeń <i>violence symbolique</i> [1990]	53
Przymus i wywieranie wpływu	53
Bezgwałt zamiast przemocy	54
Przemoc nieagresywna	55
<i>Nauczanie przez przykład</i>	56
<i>Intencjonalna inspiracja</i>	56
<i>Bodźcowanie nagrodami (zamiast karania)</i>	57
<i>Perswazja, argumentacja i pouczenie</i>	58
<i>Dialog</i>	59
<i>Dar – jako narzędzie oddziaływania</i>	60
<i>Przychylna nieingerencja</i>	61
Zakończenie i pointa	61
O wartościach narodowych i potrzebie ich obrony [2000]	63
1. Sztafeta bojowników o racje i wartości	65
2. Staropolskie i nowożytnie źródła do dziejów pojęć dobra i zła	71
I. Kolumny strzelneńskie	71
II. <i>Komentarze Jana z Dąbrowki</i>	72
III. <i>Cnoty y niecnoty</i> według ks. Benedykta Chmielowskiego	73
IV. Poezje i pisma Kamila Cypriana Norwida	74
V. „Religia wartości” Henryka Elzenberga	75
<i>Przypisy</i>	76
Rozdroża wartości. O XX-wiecznej inteligencji polskiej [1997]	77
Miłosz o Niemcewskim	77
Izydor Berman o Nałkowskiej	78
„Cała inteligencja” i jej elita	79
Misja przywódcza elity	80
„Polak-katolik” a „inteligent niepokorny”	81
Boje o dominację na polu kulturowym	82
Krzywicka: „nasza grupa” i jej kryteria	82
Zmiana absolutu i wartości najwyższych	84
Nie byli nihilistami, kochali Ojczyznę	85
Teza	86
Dużo prawdy, lecz nie cała	87
Ekspansywność i inercja	89
Miłosz o Gombrowiczu	91

Ossowsky Stanisław i Maria: „rzeczy, dla których warto żyć”	92
<i>Przypisy</i>	94
Wartości zdegradowane, wartości ocalone. Szkic do bilansu czterdziestolecia [1987]	97
Epoka kryzysu wartości i jego symptomy	97
Dewastacja systemu wartości	99
Repertuar działań przeciw wartościom	103
Perspektywa obrony wartości zagrożonych	111
<i>Przypisy</i>	115
Przyszłość „świata wartości” w pięciu opcjach [2003]	117
Pięć Kongresów Kultury Polskiej XX wieku [2000]	121
Zjazd Grunwaldzki, 1910	122
Kongres Pracowników Kultury, 1936	125
Kongres Kultury Polskiej, 1966	127
Niezależny Kongres Kultury Polskiej, 1981	131
Pluralizm i policentryzm kultury polskiej [1981]	135
Jak Polacy służyli muzom XX wieku [2000]	141
Trzy upominki	141
Wyróżniki polskiej twórczości kulturowej	142
Dorobek kulturowy XX stulecia	143
Stulecie kultury widziane inaczej	148
Polska jako kraj poetów, filozofów i muzyków?	153
Kształtowanie ducha i postawy polskości [2002]	157
Dziedzictwo kultury jako dowód tożsamości [2005]	171
Czym jest dziedzictwo	172
Jak postępuje się z dziedzictwem	175
Dziedziczenie i wydziedziczenie	176
Wola dziedziczenia – trzy orientacje	177
Argumenty pragmatyczne i imponderabilia	181
Dwa bieguny	183
<i>Przypisy</i>	184
Wartości kultury w kształtowaniu postaw [2007]	185
Wartości kultury	185

Potoczne i aksjologiczne pojmowanie wartości	187
Dwa rejestry wartości	189
System wartości	190
System wartości wedle Maxa Schelera	191
Sympatia i resentment	193
„Wartości patriotyczne”	193
Teza	195
Przypisy	195
 Rzeczpospolita na straży wartości [2013]	197
 Atak państwa przeciw społeczeństwu [2014]	205
Dwa rozróżnienia	205
Kilka ilustracji historycznych	206
W czasach „potopu szwedzkiego” 1656	206
Wojna domowa konfederatów barskich 1768–1772	207
W roku 1863	207
W epoce powstaniowej	208
W roku 1918	208
Rok 1939 – data „klęski wrześniowej”	208
W latach PRL tzw. polskie miesiące	209
W dniu 4 czerwca 1989 roku	209
Społeczeństwo naprzeciw państwa	210
Wielka powódź z roku 1997	210
Obywatelskie społeczeństwo – czy obywatelskie państwo?	211
Lekcja Peerelu	213
Transformacja PRL – w III Rzeczpospolitą	216
Przemoc i manipulacja klasy politycznej	217
Znamiona chaosu i kosztu nieładu	219
Konkluzje	220
 „Myśląc Ojczyzna” [2007]	223
Obecny system edukacyjny... ..	223
Ten krytyczny wizerunek... ..	224
Hasło patriotyzmu i pojęcie polskiej tożsamości	225
Potrzebujemy jednak pilnie... ..	226
Czy można wyrzec się polskiej tożsamości... ..	227
Polacy są potrzebni Europie... ..	227
 Polski model edukacji i oświaty 2000+ [2008]	229
Narodowy system edukacji i wychowania... ..	229

Model oświaty publicznej w Polsce i tradycja...	230
W obecnej fazie rozwoju cywilizacji...	231
Warunkiem reform oświatowych jest...	232
Zasada pluralizmu...	233
Zmiana roli państwa...	234
Szkoła ma za zadanie nie wyłącznie nauczać i edukować...	235
Trzeba, aby [...] zadania szkoły...	236
Jacy nauczyciele – taka szkoła, jaka szkoła – ...	236
Nowoczesność w procesie edukacji...	237
Absolutną koniecznością jest zmiana systemu egzaminacyjnego...	239
Powinnością szkoły jest pozostanie żywą społecznością ludzką...	240
 Słowniczek obywatela i patrioty [2007]	 243
 Poczet bohaterów. Typologia i interpretacja [2009]	 255
Bohaterowie zbiorowi	255
Bohaterowie męczennicy	256
Życie i śmierć bohatera	257
Odcienie heroizmu	258
Bohaterowie i „bohaterszczyzna”	259
Co to znaczy „poświęcić życie”	260
Bohaterowie cywilni	261
Konkluzje	262
 Polskie miasta-ogrody w tradycji europejskiej [2012]	 265
<i>Przypisy</i>	269
 Miasta-jak-ogrody w XXI wieku [2013]	 271
Ożywienie i rozproszenie głosów	271
Pytania o perspektywę	272
Inwentaryzacja cech szczególnych	274
Funkcje podstawowe miast-ogrodów	276
Poszerzanie spektrum	278
Koalicja „miast ogrodowych”	281
<i>Literatura wybrana</i>	281
 Mitologia, magia i mistyka ogrodów [Luty 2014]	 283
Archetypy raju	284
Bogactwo ogrodów	285
Echa z ziemi berneńskiej	286
Przegląd kilkuset lat...	287

Raj utracony i odzyskany	289
<i>Przypisy</i>	290
 Spojrzenie aksjologa na dzieło Ebenezera Howarda [Sierpień 2014 – styczeń 2015]	291
Przedmiot	291
Wartości miasta, wartości ogrodu	291
Doskonałość	293
Nowatorstwo	293
Środowisko naturalne	294
Jakość życia, zdrowie i dobrostan	295
Piękno	295
Dobro wspólne, interes publiczny	296
Biznes i „wartość dodana”	296
<i>Summum bonum</i>	297
 „Societas civilium”. Regionalizm jako zbiornica wartości Narodu [2006]	299
Polskie tradycje obywatelskie	299
Tło społeczne początków regionalizmu w Polsce	303
Trzy spośród dzieł fundamentalnych regionalizmu	303
Fazy rozwojowe polskiego regionalizmu	305
Dwa dwudziestolecia niepodległości	307
Z teraźniejszości – w przyszłość	308
 Tożsamość Kociewia. Studium przypadku [2006]	309
Tożsamość	309
Tradycyjne cechy tożsamości Kociewia	313
Tożsamość a przejmowanie dziedzictwa	314
Szerszy kontekst kulturowy regionu Kociewia	316
 Zmiana paradygmatu w ruchu regionalnym [2010]	319
Paradygmatem nazywa się... ..	319
Pojęcie regionu	321
Przenieśmy rozważania na grunt krajowy	322
Konkludując... ..	332
 Potencjał kulturowy regionów [Czerwiec 2014]	335
Policentryzm kultury	336
Zaczynając od „mateczników”	337
Wspólne mianowniki	338

Więcej niż mateczniki	339
Muzea regionalne	340
Muzea literackie i biograficzne	341
Skanseny ludowe i inne	342
Od kultury – ku naturze	344
Substancja zabytkowa	345
Inicjatywy i wydarzenia	346
<i>Przypisy</i>	348
 Cnoty – dobra – wartości. Kategorie kultury europejskiej [1998]	349
0. Europa potrzebuje wartości, aby nadal istnieć... ..	349
1. Jedność Europy wymaga nade wszystko... ..	350
2. Stan aksjologicznej dekadencji ogarniającej Zachód... ..	350
3. Polska rozumiana jako społeczeństwo narodowe... ..	352
4. Kanon wartości „europejskich”... ..	353
5. Trzeba zrekonstruować i jeszcze raz przeżyć w myśli... ..	353
6. Te najbardziej starożytne prazródła inspiracji aksjologicznej... ..	354
7. Świadomość europejska jest z zasady pluralna... ..	355
8. Europa XIX- i XX-wieczna... ..	356
9. Tak jak w Europie dla trwania i kontynuacji niezbędne jest... ..	357
 Traktat zjednoczonej Europy. „Preambuła” – wersja polska [Sierpień 2007 – luty 2008]	359
Idea Europy trwa od tysięcy lat... ..	359
Europa jednocząca się w koalicję... ..	359
Tworzenie jedności Europy – czynem i myślą –	361
Wiekopomnym doświadczeniem nowożytnej Europy są... ..	361
Mieszkańcy i obywatele krajów europejskich... ..	362
Ideę jedności i pokoju w Europie rozumiano od dawien dawna	362
Ideologię proeuropejską, hasła zintegrowanej Europy głosiło... ..	363
Trzeba zauważyć i docenić, że polityczny akt zjednoczenia Europy... ..	364
Wielcy inicjatorzy zjednoczenia, twórcy EWG... ..	365
Europa potrzebuje dziś wspólnych wartości... ..	365
Inspiracje aksjologiczne trzeba przełożyć na kanony współżycia... ..	366
 <i>Wykaz pierwodruków</i>	369